מהדורה למורה – שיטת הבלש · מאמן הבלש

- 🎯 מטרה: לתרגל את חמשת צעדי שיטת הבלש עד למציאת השורש.
- ⏱️ זמן מומלץ: 30 דקות
- 👥 מסלול: עולים

הנחיות להפעלה

- המוסכמה בערכה: אות נחה או חסרה נרשמת כ־ו/י (פ״י/ו, ע״ו/י) או ה/י (ל״ה/י); בתשובות התלמידים יש לקבל גם ו׳ או י׳ לבד (למשל ק־ו־ם, ש־י־ר, ב־נ־ה), וגם נ־ג־ש / נ־פ־ל בפ״נ.
- רצוי להפעיל את הדף אחרי הפעילות המקבילה באתר: 🕵️ מאמן הבלש (שיטת הבלש).
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	מעבירים ל„הוא אתמול״
	2	מזהים את הבניין
	3	משמיטים את האותיות המוספיות
	4	סופרים כמה אותיות נשארו
	5	מחליטים איזו אות חסרה או נחה – ואיפה
	6	כותבים את השורש
חלק ב׳	1	הֵעִיר · הפעיל · נשארו: ע־ר · שורש: ע־י/ו־ר
	2	נָפַל · קל · נשארו: נ־פ־ל · שורש: נ־פ־ל
	3	שָׁתָה · קל · נשארו: ש־ת־ה · שורש: ש־ת־י/ה
	4	הִכִּיר · הפעיל · נשארו: כ־ר · שורש: נ־כ־ר
	5	הִגִּיעַ · הפעיל · נשארו: ג־ע · שורש: נ־ג־ע
חלק ג׳	1	ג – י/ו בהתחלה
	2	ב – י/ה בסוף
	3	ב – נ בהתחלה

חלק	#	תשובה
חלק ד׳	—	צעדים בסדר נכון, שורש נכון, נימוק לפי סימן (דגש / אות נחה / „הוא אתמול״).

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

🕵️ שיטת הבלש · מאמן הבלש – דף תרגול

דף תרגול: מאמן הבלש. משפטים קצרים. יש מילון קטן למעלה. ☺

📖 מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
שורש	🌱	3 אותיות שנותנות למילה את המשמעות (root)
גזרה	🧩	קבוצת שורשים שמתנהגים אותו דבר (verb class)
בניין	🏗️	דפוס של פועל: קל, נפעל, פיעל, פועל, הפעיל, הופעל, התפעל (verb pattern)
מוספיות	✂️	אותיות שהבניין או הזמן מוסיפים לשורש (added letters)
אות נחה	😴	אות שנכתבת ולא נשמעת, או נעלמת (silent letter)
דגש	⚫	נקודה בתוך אות (dot inside a letter)
עבר	⏪	מה שקרה כבר (past)
הווה	⏺️	מה שקורה עכשיו (present)
עתיד	⏩	מה שיקרה (future)

חלק א׳ – סדר הצעדים

מספרו את צעדי הבלש לפי הסדר (1–6).

מספר	שלב
____	מחליטים איזו אות חסרה או נחה – ואיפה
____	סופרים כמה אותיות נשארו
____	מעבירים ל„הוא אתמול״
____	כותבים את השורש
____	משמיטים את האותיות המוספיות
____	מזהים את הבניין

חלק ב׳ – טבלת הבלש

מלאו את הטבלה. עבר – בניין – אותיות שנשארו – שורש.

#	הפועל	הוא אתמול	בניין	נשארו	שורש
1	הֵעִיר	הֵעִיר			
2	נָפַל	נָפַל			
3	שָׁתָה	שָׁתָה			
4	הִכְרַתִּי				
5	הִגִּיעַ	הִגִּיעַ			

חלק ג׳ – צעד ההחלטה

1. נשארו ו־ל־ד. מה עושים?

א) י/ו באמצע ב) נ בהתחלה ג) י/ו בהתחלה

2. נשארו ב־נ־ה. מה עושים?

א) י/ו באמצע ב) י/ה בסוף ג) נ בהתחלה

3. נשארו פ־ל. מה עושים?

א) י/ו באמצע ב) נ בהתחלה ג) י/ה בסוף

חלק ד׳ – דוח בלש

בחרו פועל אחד מהטבלה וכתבו „דוח חקירה״: מה עשיתם בכל צעד ואיך הגעתם לשורש.

- צעד 1–5

כרטיס יציאה

השורש של „צָפוּ" הוא: ____

מילה חדשה שלמדתי:

איך הרגשתי? 😀 🙂 😐